אחת היא. מסמעות שמיכן בין ביד בין בכלי: **מבני אהרן.** דכתיב (ויקרא כא) או לא יקרבו קרחה גרחמם גבי חמור של כהנים: **דכי כתיב קרא.** גבי תכהן: **נשתוק קרא.** מהך ג"ם גבי יקרחו: **בראשם.** המחור של כהנים מה ת"ל דלפי שנאמר בישראל בין עיניכם מסמע שמיך לפחמה: **ומה להלן.** בישראל על מת דהמם כתיב למת: **א"ב.** ללהך מילחא למודה למת: **נבתוב.** בתרוייהו קרא מלי קרחה הוה ליה בג"ם יכילה למילדם גמי הח: **תפילין גופייהו מהכא גמירי.** כלומר הניח ג"ם דבין עיניכם מיבעי ליה למגמר מקום תפילין מהכח דלח תימח בין עיניכם ממש דהייגו על פדמתו מלח יליף מבין עיניכם דקרחה דבמקום שער דבלאה מקום שער לח משכחת קרחה והייגו למעלה מפדחתו: **ובין לאביי ובין לרבא.** דנפקא להו פסוק דבשם מקרא דחמרינן בגיט חמם מתי דכתי ביה: **וכ"ת סבלי הוא דמקרו בני.** כשחין בהם חלח שטות הוח למיקרו בגיט שכל כשהם רשעים לית בהו הימנותא על בין העינים מנין לרבות כל הראש תלמוד לומר בראשם לחייב על הראש בבין העינים ואין לי חלח כהנים שריבה בהם הכתוב מצות יתירות ישראל מנלן נאמר כאן קרחה ונאמר להלן קרחה מה כאן חייב על כל קרחה וקרחה וחייב על הראש כבין העינים אף להלן חייב על כל קרחה וקרחה [ב]וחייב על הראש כבין העינים ומה להלן על מת [ג]אף כאן על מת ת"ל נכתוב קרא קרח מאי קרחה שמעת מינה תרתי רבא אמר היינו טעמא דאיסי דילף בין עיניכם מתפילין מה להלן נשים פטורות אף כאן נשים פטורות ורבא מאי טעמא לא אמר כאביי קרח קרחה לא משמע ליה ואביי מאי טעמא לא אמר כרבא אמר לך תפילין גופייהו מהכא גמר לה [ד]מה להלן מקום שעושים קרחה בגובהה של ראש אף כאן מקום הנחה בגובה הראש ובין לאביי ובין לרבא האי בנים אתם מאי דרשי ביה האי מיבעי [ה]לכדתניא בנים אתם לה' אלהיכם [ו]בזמן שאתם נוהגים מנהג בנים אתם קרוים בנים אין אתם נוהגים מנהג בנים אין אתם קרוים בנים בדברי ר' יהודה רבי מאיר אומר בין כך ובין כך אתם קרוים בנים שנאמר [ז]בנים סכלים המה ואומר [ח]בנים לא אמון בם ואומר [ט]זרע מרעים בנים משחיתים ואומר [י]והיה במקום אשר יאמר להם לא עמי אתם יאמר להם בני אל חי מאי ואומר וכי תימא סכלי הוא דמקרי בני כי לית בהו הימנותייהו לא מיקרו בני ת"ש ואומר בנים לא אמון בם וכי תימא כי לית בהו הימנותא הוא דמיקרו בנים כי פלחו לעבודת כוכבים לא מיקרו בנים ת"ש ואומר זרע מרעים בנים משחיתים וכ"ת בנים משחיתים הוא דמיקרו בני מעלייא לא מיקרו ת"ש ואומר והיה במקום אשר יאמר להם לא עמי אתם יאמר להם בני אל חי: **מתני'** [יא]הסמיכות [יב]והתנופות וההגשות [יג]והקטרות והמליקות והקבלות והזאות נוהגים באנשים ולא בנשים חוץ ממנחת [יד]סוטה [טו]ונזירה שהן מניפות: **גמ'** סמיכות דכתיב [טז]דבר אל בני ישראל [יז]וסמך [יח]בני ישראל סומכים ואין בנות ישראל סומכות: תנופות: [יט]דבר אל בני ישראל והניף [כ]בני ישראל מניפין ואין בנות ישראל מניפות: הגשות: דכתיב [כא]וזאת תורת המנחה הקרב אותה בני אהרן ולא בנות אהרן: קמיצות: דכתיב [כב]והביאה אל בני אהרן וקמץ בני אהרן ולא בנות אהרן: הקטרות: דכתיב [כג]והקטירו אותו בני אהרן בני אהרן ולא בנות אהרן: המליקות: דכתיב [כד]ומלק והקטיר איתקש מליקה להקטרה: הקבלות: דכתיב [כה]והקריבו בני אהרן ואמר מר והקריבו

אי לאו ג"ש ה"א הפסיק הענין. ות"ת היכי תיסק מדעתין למימר הכי הא מפקינן לעיל (דף לה:) מפתח בגיל תמימת ולח תמר דקרחה שכחוב בפרשה דלמעוה קודם לל תמימת הפסיק הענין לפחת זקן וכ"ש דקחי מקרחה שהיח לפעוה בפרשה קרובה יותר לגבי מהרן דכתיב בפרשה ועוד קשה דת"ק דתמינתי היכי פליג מקרחה דקחמר בתמני מוץ מכל תקיף וכל תמימת ולח קחמר וכל יקרחו והא לפילו מפחת חמר לעיל דקחי חבני מהרן כ"ש דקחי מקרחה דקרובה לבני מהרן וי"ל דקד"ת לגבי קרחה דמ"ג שהיח קרובה לבני מהרן הפסיק הענין משום דכתיב (דברים יד) [יב]כי עם קדוש חתה למרבה נשים ותפילו בישראל ומפרש בגמרא דלח הפסיק הענין: **אם** כן ליכתוב קרא קרח. פי' וליתן חת החמור של זה בזה הוה משקי בחה מלינו ומי משום דריבה בהו מצות יתירות חין לנו למלך מצוה חחת שחנו מוליחין בכהנים ובישראל בהדיח דוחקי גוף המצוה לח היינו לומדים חבל פירוש המצוה גמרי שפיר מהדדי: **תפילין גופייהו מהכא גמרינן להו.** ות"ת ומה בכך מ"מ ילף קרחה מתפילין לחין ג"ם למלה ונימח מה תפילין נשים פטורות ה"נ גבי קרחה וי"ל דשמע לח נגמרה ג"ם חלח לשמועינן מקום הנחת תפילין ומקה להכ"ם חמלי חין מניחין תפילין בכל הרחש כי היכי דקחמר קרחה בכל הרחש ושמע מינה לכהני חמלי חין עיניכם [טז]דהוה מלי למכתב בגרשיכם ותע"ג דגבי קרחה כתיב בין עיניכם ותפ"ה קרחה בכל הרחש וי"ל דליגמר ג"ם נכתב:

הסמיכות והתנופות והגשות נרחה למגמות

ומילך מיירי בכהנים ומתו קרחי גגמ' למעוטי כהנות חבל סמיכות ותנופות מייירי בישרחל:

הקבלות והזאות. ומולכה וזריקה לח קתני דהולכה בכלי קבלה שכרי מן והקריבו הכהן נפקח כמו קבלה ווריקה בכלי הזאה [יז]וח"ת חמחי חיצטריך קרא בגמרא למעוטי נשים חיפוך ליה דכולהו מ"ע שהזמן גרמן הוו שכרי חינן מוהנות חלח ביום כדכתיב (ויקרא ז) [יח]ביום ומו להקריב קרבניהם וי"ל דמ"מ חיצטריך קרא למעוטינהו ולמיפסל קרבן בנשים דחי לאו קרא לא הוה ילפינן שהעבודה פסולה בהן להכי חיצטריך קרא למעוטי למימר דמחללי עבודה ועבודתן פסולה מיהו מסמיכה קשה חמחי חיצטריך קרא למעוטינהו דהא עבודה לח מחללי בהכי כלומר בלח סמיכה ומש נעשה נמי חין הקרבן פסול בכך ומש נעשה סמיכה בנשים לח מיפסל קרבן בכך [יט]וי"ל דמ"מ חיצטריך קרא למעוטי דקד"ת ומחי [כ]חיפקח לסמיכה מה שחינה כשרה בנשים כדחמן בזבחים (דף לה:) ומייתי בשמעתא קמייתא דשמיטת חולין (דף ב:) כל הפסולין שמחטן שחיטתן כשרה שהשחיטה כשרה בזרים ובנשים וכו' לף סמיכה כשרה בנשים להכי חיצטריך למעוטי ותנופה נמי חיצטריך למעוטי משום דלמשכחן תנופה לכשרה בנשים כדמפרש לקמן [כא]:

[א] גמ' אלא יקרחה יקרחו קרחה בראשם ופאת זקנם לא יגלחו ובבשרם לא ישרטו שרטת:

[ב] בנים אתם לה' אלהיכם לא תתגדדו ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת:

[ג] כי אוי עמי אותי לא ידעו בנים סכלים המה ולא נבונים המה חכמים המה להרע ולהיטיב לא ידעו:

[ד] ויאמר אסתירה פני מהם ארחה מה אחריתם כי דור תהפכות המה בנים לא אמן בם:

[ה] הוי גוי חטא עם כבד עון זרע מרעים בנים משחיתים עזבו את ה' נאצו את קדוש ישראל נזרו אחור:

[ו] והיה מספר בני ישראל כחול הים אשר לא יפד ולא יספר והיה במקום

אשר יאמר להם לא עמי אתם יאמר להם בני אל חי:

[ז] דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם אדם כי יקריב ממכם קרבן לה' מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם:

[ח] וכפך ידו על ראש העלה ונרצה לו לכפר עליו:

[ט] דבר אל בני ישראל ואמר אלהם זבח אשה ריח ניחח לה' מן הבקר או מן הצאן:

[י] ואמרת אליהם זה האשה אשר תקריבו לה' כבשים בני שנה תמימם שנים ליום עלה תמיד:

[יא] והביאה אל בני אהרן הכהנים וקמץ משם מלא קמצו מסלתה

ומשמנה על כל לבנתה והקטיר הכהן את אזכרתה אשה ריח ניחח לה':

[יב] והקטורת אתו בני אהרן המזבחה על העלה אשר על האש אשה ריח ניחח לה': [יג] והקריבו הכהן אל המזבח ומלק את ראשו והקטיר המזבחה ונמצה דמו על קיר המזבח: [יד] ושחט את בן הבקר לפני ה' והקריבו בני אהרן הכהנים את הדם וזרקו את הדם

על המזבח סביב אשר פתח אהל מועד: [טו] בן שתי תמנית לכם פסל תמנת כל תמונת זכר או נקבה: [טז] כי עם קדוש אתה לה' אלהיך ובך בחר

ה' להיות לו לעם סגלה מכל העמים אשר על פני האדמה: [יז] ושמתם את דברי אלה על לבבכם ועל נפשכם וקשרתם אתם לאות על ידכם והיו לטטפת בין עיניכם: [יח] אשר צוה ה' את משה בהר סיני ביום צותו את בני ישראל להקריב את קרבנותם לה' במדבר סיני: [יט] והניף את החזה ואת שוק התרומה אשר הורם מאיל המלואים לאהרן ולבניו כאשר צוה ה' את משה: [כ] ומלק הכהן את ראשו והקטיר המזבחה ונמצה דמו: [כא] וזאת תורת המנחה הקרב אותה בני אהרן לפני ה' אל פני המזבח: [כב] והקריבו בני אהרן הכהנים את הדם וזרקו את הדם

על המזבח סביב אשר על פני האהל: [כג] והקטירו אתו בני אהרן המזבחה על העלה אשר על האש אשה ריח ניחח לה': [כד] ומלק והקטיר איתקש מליקה להקטרה: [כה] והקריבו בני אהרן הכהנים את הדם וזרקו את דמו על המזבח אשר פתח אהל מועד: [כו] וכל חלבו

גמ' [א]לא יקרחה יקרחו קרחה בראשם ופאת זקנם לא יגלחו ובבשרם לא ישרטו שרטת: (ויקרא כא, ה)

[ב] בנים אתם לה' אלהיכם לא תתגדדו ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת: (דברים יד, א)

[ג] כי אוי עמי אותי לא ידעו בנים סכלים המה ולא נבונים המה חכמים המה להרע ולהיטיב לא ידעו: (ירמיהו ד, כב)

[ד] ויאמר אסתירה פני מהם ארחה מה אחריתם כי דור תהפכות המה בנים לא אמן בם: (דברים לב, כ)

[ה] הוי גוי חטא עם כבד עון זרע מרעים בנים משחיתים עזבו את ה' נאצו את קדוש ישראל נזרו אחור: (ישעיהו ו, ד)

[ו] והיה מספר בני ישראל כחול הים אשר לא יפד ולא יספר והיה במקום אשר יאמר להם לא עמי אתם יאמר להם בני אל חי: (הושע ב, ו)

[ז] דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם אדם כי יקריב ממכם קרבן לה' מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם: (ויקרא א, ב)

[ח] וכפך ידו על ראש העלה ונרצה לו לכפר עליו: (ויקרא א, ד)

[ט] דבר אל בני ישראל ואמר אלהם זבח אשה ריח ניחח לה' מן הבקר או מן הצאן: (ויקרא ג, יא)

[י] ואמרת אליהם זה האשה אשר תקריבו לה' כבשים בני שנה תמימם שנים ליום עלה תמיד: (במדבר כח, ג)

[יא] והביאה אל בני אהרן הכהן וקמץ משם מלא קמצו מסלתו ומשמנה על כל לבנתה והקטיר הכהן את אזכרתה אשה ריח ניחח לה': (ויקרא ב, ב)

[יב] והקטורת אתו בני אהרן המזבחה על העלה אשר על האש אשה ריח ניחח לה': (ויקרא ג, ה)

[יג] והקריבו הכהן אל המזבח ומלק את ראשו והקטיר המזבחה ונמצה דמו על קיר המזבח: (ויקרא ה, ט) [יד] ושחט את בן הבקר לפני ה' והקריבו בני אהרן הכהנים את הדם וזרקו את הדם

על המזבח סביב אשר פתח אהל מועד: **רש"י** [טו] בן שתי תמנית לכם פסל תמנת כל תמונת זכר או נקבה: (דברים ז, טו) **תום'** [טז] כי עם קדוש אתה לה' אלהיך ובך בחר

ה' להיות לו לעם סגלה מכל העמים אשר על פני האדמה: (דברים יח, ג) [יז] ושמתם את דברי אלה על לבבכם ועל נפשכם וקשרתם אתם לאות על ידכם והיו לטטפת בין עיניכם: (דברים יא, יח)

[יח] אשר צוה ה' את משה בהר סיני ביום צותו את בני ישראל להקריב את קרבנותם לה' במדבר סיני: (ויקרא ז, לח) [יט] והניף את החזה ואת שוק התרומה אשר הורם מאיל המלואים לאהרן ולבניו כאשר צוה ה' את משה: (ויקרא ח, כט) [כ] ומלק הכהן את ראשו והקטיר המזבחה ונמצה דמו: (ויקרא ה, ח) [כא] וזאת תורת המנחה הקרב אותה בני אהרן לפני ה' אל פני המזבח: (ויקרא ו, ז) [כב] והקריבו בני אהרן הכהנים את הדם וזרקו את דמו על המזבח סביב אשר פתח אהל מועד: (ויקרא ז, ב)

שצג א מיי' פי"ב מהל' ע"ז הל' טו סמג לאוין סב עוש"ע י"ד סי' קפ סעיף י':

שצד ב ג מיי' שם עוד ע"ש שם סעיף ט':

שצה ד מיי' פ"ג מהל' מעשה הקרבנות הל' ח סמג עשין קפג:

שצו ה מיי' שם פ"ע הלכה טו:

שצז ו מיי' פ"ע מהל' פיגול מקדש הלכה ח:

שצח ז מיי' פ"ג מהל' קרבן עומר הלכה טו ופ"ע מהלכות מעשה הקרבנות הלכה טז:

שצט ח מיי' פ"ע מהלכות מעשה הקרבנות הלכה טז ופ"ח מהל' מזידות הלכה ד:

חוץ ממנחת סוטה ונזירה מפני שהן מנסיות. וא"ת מיפוק ליה דלכל הני לגמ' הוו ממוסרי נגדים: **אי דפרה אלעזר כתוב בה.** פי' בקונטרס אפילו כהן הדיוט פסול וכ"ש נשים מימה הניחא למ"ד לזרות נמי בעי' (ב) כ"ג דומיא דאלעזר פריך שפיר אבל למ"ד בכהן הדיוט מרבינן ליה לזרות קשה דמאי פריך הכא גמרא דילמא מ"ס מיעטיה (קרא) הכא למעוטי נשים משום דהעבודה מוטלת בכהן הדיוט לזרות וי"ל דה"פ מדמיעטיה מהם לרבויי כהן הדיוט מכל לגבי נשים פשיטא ליה למיפ לאין עבודה כשרה בהן וכן יש לפרש בסמוך מי לפיים וכו': **אי דפנים כהן משיח כתיב.** פי' בקונטרס הזאת הפרוכת ומזבח הזהב המשורים בפר כהן משיח ופר העלם דבר של ציבור ונראה להר"ס לתע"ג דפר העלם דבר מרבינן מהם (פ"כ פ' ויקרא) דעבודתה כשרה אפילו בכהן הדיוט דמרבינן ליה מן ס' דהכהן המשיח אפ"ס מדמיעטיר קרא לרבויי כהן הדיוט דכשר בה מכלל דפשיטא ליה למיפ דאין כשרות בכהן הדיוט אלא בכהן משוח לו **בין עוף שקבע לו בהן וכו'.** וא"ת מיכא למיפרך מה לבן נמן שקבע לו כלי (ע"ז כ"ט ושם) וי"ל דה"פ כבן נמן להזמן שבל בן עוף שלא קבע לו כלי להזמן שהרי הזמה בן עוף בעלמא של כהן הוא לו בעינן כהן דכה"ג פריך בזבחים (דף מח.) להתם בעי למילף מהאי ק"ו דהכא

ע) [וקריבו זו קבלת הדם: והזאות: הזאה דהיכא אי דפרה אי אלעזר כתוב בה אי דפנים ב] הכהן המשיח כתוב בה אלא הזאה דבן עוף דאתיא בק"ו מבן צאן ומה בן צאן שלא קבע לו כהן לשחיטתו קבע לו כהן להזאתו בן עוף שקבע לו כהן למליקתו אינו דין שיקבע לו להזאתו: חוץ ממנחת סוטה ונזירה: א"ל רבי ג] אליעזר לרבי יאשיה דדריה ד] לא תיתיב ה] אכרעך עד דאמרת לי להא שמעתתא מנין למנחת סוטה שטעונה תנופה מנלן בגופה כתיב ו] והניף את המנחה אלא תנופה בבעלים מנלן ז] אתיא יד יד משלמים כתיב הכא ח] ולקח הכהן מיד האשה וכתיב התם ט] ידיו תביאנה מה כאן כהן אף להלן כהן מה להלן בעלים אף כאן בעלים הא כיצד כהן מכנים ידו תחת יד בעלים ומניף אשכחן סוטה נזירה מנלן אתיא י] כף כף מסוטה: **מתני'** יא] כל מצוה שהיא תלויה בארץ אינה נוהגת אלא בארץ ושאינה תלויה בארץ נוהגת בין בארץ בין בחוצה לארץ חוץ

ע) ד"ה והקריבו: ב) ויקרא ה, ה: ג) ד"ה אלעזר: ד) [עי' תוס' ע"ז לה: ד"ה אלעזר]: ה) ב"מ קיד. [ועי' תוס' שם ד"ה אי]: ו) ויקרא ד, ז: ז) ד"ה והניף: ח) ויקרא ד, ז: ט) שם ד, ה: י) [ועי' תוס' ע"ז לה: ד"ה אלעזר]: יא) [ע"ז לה:]

ס"ג **חוזאה דהיכא. אי דפרה.** הזמת דמה דפרה מדומה: **אלעזר כתוב בה.** ואפילו אמר כהנים פסולין וכ"ש נשים: **אי דפנים.** הזאה בפנים כגון בפרוכת ומזבח הזהב מלמדין בפר כהן משיח ופר העלם דבר של ציבור: **הכהן המשיח כתיב בהן.** למעוטי הדיוטים וכ"ש נשים ומפי לימטריך ליה למנת למיתניי"ה: **הזאת דם עוף.** לכתיב בחטאת העוף (ויקרא ה) והזה מדם החטאת ולימטרך למעוטינן נשים פסולות ונפקא ליה מק"ו מזריקת דם דעולת בן עוף דכתיב ביה (שם ג) וזרקו בני אהרן: **לא קבע לו כהן לשחיטתו.** שהשחיטה כשרה זר לכתיב (שם) שחמתו ומלק מן הכנף והקריבו בני אהרן הכהן את דמו ומלק את ראשו: **לרבי יאשיה דדריה.** שהיה בדורו למורת כמותו ויש להבין מכאן שעדיין בימי ר"ג היה רבי יהושע בר פלוגתיה דר' יוחנן קיים להכי לימטריך למיתני לרבי יהושע דדריה לפיוקי ר' יהושע קשיא: **בבעלים מנלן.** שהרי הסוטה עצמה מניפתה למעמ לכהן קמאר דמשמע דכתיב (במדבר ה) ולקח הכהן מיד האשה וגו': **ה"ג מה כאן כהן אף להלן כהן מה להלן בעלים אף כאן בעלים:** בבעלים כתיב ובמנופה משמעי': **כף כף מסוטה.** בסוטה כתיב (שם ה) ונתן על כפיה ובנזיר כתיב ונתן על כפי הנזיר (שם ו) [ה]: **מתני' תלויה ואינה תלויה.** בגמ' מפרש להו:

מוך

ס"ג **חוזאה דהיכא. אי דפרה.** הזמת דמה דפרה מדומה: **אלעזר כתוב בה.** ואפילו אמר כהנים פסולין וכ"ש נשים: **אי דפנים.** הזאה בפנים כגון בפרוכת ומזבח הזהב מלמדין בפר כהן משיח ופר העלם דבר של ציבור: **הכהן המשיח כתיב בהן.** למעוטי הדיוטים וכ"ש נשים ומפי לימטריך ליה למנת למיתניי"ה: **הזאת דם עוף.** לכתיב בחטאת העוף (ויקרא ה) והזה מדם החטאת ולימטרך למעוטינן נשים פסולות ונפקא ליה מק"ו מזריקת דם דעולת בן עוף דכתיב ביה (שם ג) וזרקו בני אהרן: **לא קבע לו כהן לשחיטתו.** שהשחיטה כשרה זר לכתיב (שם) שחמתו ומלק מן הכנף והקריבו בני אהרן הכהן את דמו ומלק את ראשו: **לרבי יאשיה דדריה.** שהיה בדורו למורת כמותו ויש להבין מכאן שעדיין בימי ר"ג היה רבי יהושע בר פלוגתיה דר' יוחנן קיים להכי לימטריך למיתני לרבי יהושע דדריה לפיוקי ר' יהושע קשיא: **בבעלים מנלן.** שהרי הסוטה עצמה מניפתה למעמ לכהן קמאר דמשמע דכתיב (במדבר ה) ולקח הכהן מיד האשה וגו': **ה"ג מה כאן כהן אף להלן כהן מה להלן בעלים אף כאן בעלים:** בבעלים כתיב ובמנופה משמעי': **כף כף מסוטה.** בסוטה כתיב (שם ה) ונתן על כפיה ובנזיר כתיב ונתן על כפי הנזיר (שם ו) [ה]: **מתני' תלויה ואינה תלויה.** בגמ' מפרש להו:

בן עוף שקבע לו כהן וכו'. וא"ת מיכא למיפרך מה לבן נמן שקבע לו כלי (ע"ז כ"ט ושם) וי"ל דה"פ כבן נמן להזמן שבל בן עוף שלא קבע כלי להזמן שהרי הזמה בן עוף בעלמא של כהן הוא לו בעינן כהן דכה"ג פריך בזבחים (דף מח.) להתם בעי למילף מהאי ק"ו דהכא דבן עוף טעון שחיטה בפלון מי לאו מהי פירכא וי"ל דפירכא זו דטעון כלי הוי פירכא כל דהו לחיכא למימר להזמה מהניא טפי בעינן לאוין טפי בעינן שבל כהן יומר מבכלי וכ"ש התם דבעי למילף בהאי ק"ו דבן עוף מהא שחיטתו בלפון הוי מילתא רבה דבעי לאוין לחיזו נוהג בכל הזבחים כ"ש יש סברא למעוטי לפון מבן עוף בפירכא כל דהו אבל כהן שלריך בכל הזבחים לא הוי מילתא רבה לרבויי בבן עוף לכך ליכא למעוטי בפירכא כל דהו כדפריטית ועוד י"ל דהכא עבדינן ק"ו הכי ומה בן נמן שחיטה טעון כהן בתחילה שהרי בכל מקום שהשחיטה זר כשרה טעון כהן בסוף לקבלה ולהולכה ולזריקה בן עוף שחיטה טעון כהן בתחילה אינו דין שטעון כהן בסוף שהרי בכל מקום טעון כהן בסוף יותר מבתחילה דעיקר עבודה דקרבן הוי בסוף והשתא הוי ק"ו מיניה וביה ואין להניח בהאי ק"ו שום פירכא[ט]: **מבנים** בהן ידו **תחת יד הבעלים ומניף.** וא"ת והא הוי מלילה דה"ל למימרן במתנות (דף נה.) אין תנופה במוברין פי' בשותפים להיכי ליעביד ליפו והכל ליפו מלומר דהשותפין זה אחר זה יניפו מלא תנופה אחר לחבירו אי נמי אחד אחד שהשותפין יניפו מתח יחיד מתח יחיד בבת אחת ומ"מ הוי מלילה דה"ל למימרן במתנות ולא נתח אד שהשותפין יניפו מתח יחיד בבת אחת ומ"מ הוי מלילה דה"ל למימרן במתנות (דף נה.) אין תנופה במוברין פי' בשותפים להיכי ליעביד ליפו והכל ליפו מלומר דהשותפין זה אחר זה יניפו מלא תנופה אחר לחבירו אי נמי אחד אחד שהשותפין יניפו

חוץ מן הערלה והכלאים. שמע"פ שמלויות בארץ נוהגים אף בח"ל הערלה הלכה והכלאים מדברי סופרים כדלקמן (לקמן לח:): **אף החדש.** מלמולכו לפני העומר: **גמ' תלויה רבתיב בה ביאה.** שמלמה הכתוב בציצית שהרי כתוב בהו והיה לכם לציצית וגו' כי יביאך (ויקרא יט) [ד] כי יביאך (שמות יג) [ד]: **תפילין ופטר חמור.** כתיב בהו והיה כי יביאך בפרשה קדש לי (שם) [ד]: **ונוהגין בין בארץ בין בר'.** תפילין משכחת בכמה דוכתין ברבנן תמורלי דבבל דמנחי תפילין [ב](פטר חמור בפטר רחם מלה רחמנא): **חובת הגוף.** היינו לישה תלויה בארץ לישה מוטלת לא על הקרקע ולא על גידולין אלא על גופו של אדם כגון שאדם מפילין עבודת כוכבים פטר חמור מילה עריות וכיולא בהם: **חובת קרקע.** שמוטלת על הקרקע או גידולין כגון תרומות ומעשרות אלה לקט שכחה ופאה שביעית אדם עליה כלאים: **מנא ה"מ.** למובת הגוף נוהגת בכל מובות ומובת הקרקע ליתה אלא בארץ: **תשמרון זו משנה.** שמלימה לילי מעשה דכתיב תשמרון לעשות: **אשר אתם חיים.** ין בארץ ין בח"ל: **צא ולמד.** על ליוה מסה הכתוב לומר כל הימים אשר אתם חיים על האדמה: **ממה שאמור בעניין.** דקמוך ליה אאד מאבדון וגו' דהיינו עבודת כוכבים ועליהם נאמרו כל מובות דבבית בכל הימים אשר אתם חיים ודבר אחר מעניינו אחד מי"ג מדות היו ונלמד מכאן דכל מובת הגוף נוהגת אף בח"ל: **אבל חדש.** לא נהג ועע"ג דכתיב ביה ממובותיכם בפיקיה דולחם וקלי וכרמל וגו' אלו למיתרא בכ"מ שאתם יוצאים אלא לומר שאף בארץ אין נוהגין עד שיעברו עליו ג' ימים: **או דלמא לקולא פליג.** דקאמר ת"ק חוץ מן הערלה והכלאים מלמה בכ"ם וכ"ם אדם מכתיב ביה מובות ומפרש כ"מ שאתם יוצאים ואתא ר"ג למימר אף החדש הוא מן המלויות המלויות בארץ ואין נוהג אלא בארץ דמושב לאחר ירושה וישיבה משמע ומאי אקמייתא. לא קאי אלא אחל מלוה המלויה בארץ: **מאן ת"ק.** דמתני' דפליג אדר"ש: **ר' ישמעאל היא.** דשמעינן ליה לעמר מושב לאחר ירושה וישיבה הוא ואין אדם נוהג אלא בארץ ואתא ר"ג למימר אף בח"ל אדם נוהג אלא בארץ דמושב לאחר ירושה וישיבה משמע ומאי אף אקמייתא ת"ש דאמר אביי מאן תנא דפליג עליה דר"א ר' ישמעאל היא [ז]דתניא ללמדך שבכל מקום שנאמר בו מושב אינו אלא לאחר ירושה וישיבה דברי רבי ישמעאל אמר לו ר"ע הרי שבת שנאמר בו [ח]מושבות ונוהגת בין בארץ בין בח"ל א"ל שבת (ט) ק"ו אתיא מה מצות קלות נוהגות בין בארץ בין בח"ל שבת חמירא לא כ"ש מדאמר אביי מאן תנא דפליג עליה דר"א רבי ישמעאל ש"מ רבי אליעזר לחומרא פליג שמע מינה מכדי רבי ישמעאל אהיכא קאי אנסכים בנסכים ביאה

חוץ מן הערלה [א]והכלאים [ב](ר"א אומר אף החדש): **גמ'** מאי תלויה ומאי שאינה תלויה אילימא תלויה דכתיב בה ביאה ושאינה תלויה דלא כתיב בה ביאה והרי תפילין ופטר חמור דכתיב בהן ביאה ונוהגין בין בארץ בין בח"ל אמר רב יהודה ה"ק כל מצוה שהיא חובת הגוף נוהגת בין בארץ בין בח"ל חובת קרקע אינה נוהגת אלא בארץ מנה"מ [ג]דת"ר [א]אלה החוקים אלו המדרשות והמשפטים אלו הדינים אשר תשמרון זו משנה לעשות זו מעשה בארץ יכול כל המצות כולן לא יהו נוהגים אלא בארץ ת"ל [א]כל הימים אשר אתם חיים על האדמה אי כל הימים יכול יהו נוהגים בין בארץ בין בח"ל ת"ל בארץ אחר שריבה הכתוב ומיעט צא ולמד ממה שאמור בענין [ג]אבד תאבדון את כל המקומות אשר עבדו שם וגו' מה עבודת כוכבים מיוחדת שהיא חובת הגוף [ג]ונוהגת בין בארץ בין בחוץ לארץ אף כל שהיא חובת הגוף נוהגת בין בארץ בין בח"ל: חוץ מן הערלה והכלאים: איבעיא להו ר"א לקולא פליג או לחומרא פליג לחומרא פליג וה"ק ת"ק חוץ מן הערלה ומן הכלאים דהלכתא גמירי לה אע"ג דאיכא למימר חובת קרקע היא אבל חדש בארץ אין בח"ל לא מ"ט [ג]מושב לאחר ירושה וישיבה משמע ואתא ר"א למימר אף חדש נוהג בין בארץ בין בח"ל מ"ט מושב בכל מקום שאתם יושבים או דלמא לקולא פליג וה"ק ת"ק חוץ מן הערלה והכלאים דהלכתא גמירי לה וכ"ש חדש דמושב [ג]כ"מ שאתם יושבים משמע ואתא ר"א למימר חדש אינו נוהג אלא בארץ דמושב לאחר ירושה וישיבה משמע ומאי אף אקמייתא ת"ש דאמר אביי מאן תנא דפליג עליה דר"א ר' ישמעאל היא [ז]דתניא ללמדך שבכל מקום שנאמר בו מושב אינו אלא לאחר ירושה וישיבה דברי רבי ישמעאל אמר לו ר"ע הרי שבת שנאמר בו [ח]מושבות ונוהגת בין בארץ בין בח"ל א"ל שבת (ט) ק"ו אתיא מה מצות קלות נוהגות בין בארץ בין בח"ל שבת חמירא לא כ"ש מדאמר אביי מאן תנא דפליג עליה דר"א רבי ישמעאל ש"מ רבי אליעזר לחומרא פליג שמע מינה מכדי רבי ישמעאל אהיכא קאי אנסכים בנסכים ביאה

גיסן שלא יכלו מהם ומספק אין לחסור כל השעורים כיון דרוב השעורים שזרעו קודם ט"ז בניסן ובירושלמי נמי משמע דאחדש נוהג אף בשל עובדי כוכבים דפריך עלה דמתני' דקתני אף החדש אחמי לא תני מלה ומשני לפי שאינה בשל עובדי כוכבים משמע דאחדש קתני במתניתין נוהג בשל עובדי כוכבים:

תפילין ופטר חמור. פירש בקונטרס לנוהג בח"ל להא דאמרינן בפ"ק דקדושין (דף יט.) [ו]לרבי בר חמא דהיה מבשל היה לו פטר חמור וס"ת למ"ד מדרבנן הוו עבדי וי"ל דמ"מ פריך שפיר לכי נמי מדרבנן הוו עבדי מ"מ הוה ליה למיתנייה במתני' חון מתפילין ופטר חמור דהא מיבה עלה במתני' דמשמע דמחמת דחיגו חלא מדרבנן דקתני יוכל ולוקח וכו' וס"ת היכי מיכר מיכף דלעתיד למיתר דמלוה המלויה בארץ היגה חלא מ"ע ג' נאמר בה ביגה והכי בלאיה דלא כתיב בה ביגה וקרי ליה במתני' מלויה בארץ וי"ל לעלוגם היה יודע דמלוה שהיא חובת הקרקע ובקרקע מלויה בארץ אע"ג דלא כתיב בה ביגה חוי לא מלקה דעתיד לקח מובת הגוף אי כתב בה ביגה חוי גמי בקרקע מלויה בארץ ולהכי פריך הכי תפילין ופטר חמור: **ה"ג צא ולמד ממה שכתוב בענין מה עבודת כוכבים מיוחדת.** וע"ג עבודת כוכבים בכלל היתה ולמה יצתה להקיש אליה שהכי יצתה לומר לאחר שבא ללמדנו:

ללמדך שכ"מ שנאמר בו מושב. פירש בקונטרס דגבי פרשת נסכים קאי דכתיב כי תבואו אל ארץ מושבותיכם ועשיתם אשה וגו' וליף ר' ישמעאל מקרא ללא בא הכתוב אלא להטעינן נסכים לאחר ירושה וישיבה ואפילו קרבן יחיד בעמת צבור כדאמרינן לקמן (עמוד ב) אבל לא קרבן יחיד בעמת יחיד ונפקא לן מדכתיב בהאי פרשת נסכים אשר תני נותן לכם ממשע בעמה המובח בכולכם הכתוב מדבר הלכך ע"כ הני מוסבותיכם לא ממשע כל מקום שאתם יושבים אלא בעמת צבור אלא במקום שאתם ת"ל ע"כ ממוסבותיכם דכתיב לשמועינן דלא בעמת יחיד הכתוב מדבר אלא בעמת צבור ולפילו קרבן יחיד בעמת צבור כדאמרינן לקמן בעמת יחיד בעמת צבור אלא שהיה מזבח הנחשת כל י"ד שנה שכבשו ומלקו והיו בעמת צבור לא נתחייבו נסכים אלא דוקא עד שבאו לשילה דהיינו אחר ירושה וישיבה ונתחייבו נסכים ושוב לא פסקו נסכים ממשע צבור אפילו משחרבה שילה היתה בעמת צבור בנוב וגבעון והיינו דקאמר ללמדך שכ"מ כו' כלומר מדפירש לן קרא בעמה המובח בכולכם ש"מ מוסבותיכם דכתיב בנסכים לאו כל מקום ממשע לא"כ הוי לה בעמת יחיד הנעשית בכ"מ בעמת היחר הכתוב עכ"ל:

והרי שבת שנאמר בה מושבות. פי' בקונטרס דכתיב לא תבערו וגו' ונוהגת בכ"מ אף מוסבותיכם דנסכים בכ"מ קאמר ומכאן יחיד הנעשית בכ"מ בעמת היחר הכתוב ת"ק עד עכשיו הייתם בחשבון במקום שהשבתות נאמרו ועדיין לא הקריבתם נסכים שלא בעמות ומשבתות למדך כל י"ד שנה שלא הוקבע משכן שילה והיו שוכים בגלגל טרודים במלחמה וקי"ל שהותרו הבמות בל כתוב זה ללמדנו כי תבואו אל הארץ ותהא בעת יחיד מותרת אף היא מטעון נסכים והכי ליתא בזבחים (שם):

ביאה

תפילין ופטר חמור. פירש בקונטרס דגבי בל תשמרון בכתיב בכל הימים אשר אתם חיים על האדמה: **ה"ג צא ולמד ממה שכתוב בענין מה עבודת כוכבים מיוחדת.** וע"ג עבודת כוכבים בכלל היתה ולמה יצתה להקיש אליה שהכי יצתה לומר לאחר שבא ללמדנו:

ללמדך שכ"מ שנאמר בו מושב. פירש בקונטרס דגבי פרשת נסכים קאי דכתיב כי תבואו אל הארץ ועשיתם אשה וגו' וליף ר' ישמעאל מקרא ללא בא הכתוב אלא להטעינן נסכים לבמת צבור ואפילו קרבן יחיד בעמת צבור כדאמרינן לקמן (עמוד ב) אבל לא קרבן יחיד בעמת יחיד ונפקא לן מדכתיב בהאי פרשת נסכים אשר תני נותן לכם ממשע בעמה המובח בכולכם הכתוב מדבר הלכך ע"כ הני מוסבותיכם לא ממשע כל מקום שאתם יושבים אלא בעמת צבור אלא במקום שאתם ת"ל ע"כ ממוסבותיכם דכתיב לשמועינן דלא בעמת יחיד הכתוב מדבר אלא בעמת צבור ואפילו קרבן יחיד בעמת צבור כדאמרינן לקמן בעמת יחיד בעמת צבור אלא שהיה מזבח הנחשת כל י"ד שנה שכבשו ומלקו והיו בעמת צבור לא נתחייבו נסכים אלא דוקא עד שבאו לשילה דהיינו אחר ירושה וישיבה ונתחייבו נסכים ושוב לא פסקו נסכים ממשע צבור אפילו משחרבה שילה היתה בעמת צבור בנוב וגבעון והיינו דקאמר ללמדך שכ"מ כו' כלומר מדפירש לן קרא בעמה המובח בכולכם ש"מ מוסבותיכם דכתיב בנסכים לאו כל מקום ממשע לא"כ הוי לה בעמת יחיד הנעשית בכ"מ בעמת היחר הכתוב עכ"ל:

והרי שבת שנאמר בה מושבות. פי' בקונטרס דכתיב לא תבערו וגו' ונוהגת בכ"מ אף מוסבותיכם דנסכים בכ"מ קאמר ומכאן יחיד הנעשית בכ"מ בעמת היחר הכתוב ת"ק עד עכשיו הייתם במקום שהשבתות נאמרו ועדיין לא הקריבתם נסכים שלא בעמות ומשבתות למדך כל י"ד שנה שלא הוקבע משכן שילה והיו שוכים בגלגל טרודים במלחמה וקי"ל שהותרו הבמות בל כתוב זה ללמדנו כי תבואו אל הארץ ותהא בעת יחיד מותרת אף היא מטעון נסכים והכי ליתא בזבחים (שם):

תפילין ופטר חמור. פירש בקונטרס דגבי בל תשמרון בכתיב בכל הימים אשר אתם חיים על האדמה: **ה"ג צא ולמד ממה שכתוב בענין מה עבודת כוכבים מיוחדת.** וע"ג עבודת כוכבים בכלל היתה ולמה יצתה להקיש אליה שהכי יצתה לומר לאחר שבא ללמדנו:

ללמדך שכ"מ שנאמר בו מושב. פירש בקונטרס דגבי פרשת נסכים קאי דכתיב כי תבואו אל הארץ ועשיתם אשה וגו' וליף ר' ישמעאל מקרא ללא בא הכתוב אלא להטעינן נסכים לבמת צבור ואפילו קרבן יחיד בעמת צבור כדאמרינן לקמן בעמת יחיד בעמת צבור אלא שהיה מזבח הנחשת כל י"ד שנה שכבשו ומלקו והיו בעמת צבור לא נתחייבו נסכים אלא דוקא עד שבאו לשילה דהיינו אחר ירושה וישיבה ונתחייבו נסכים ושוב לא פסקו נסכים ממשע צבור אפילו משחרבה שילה היתה בעמת צבור בנוב וגבעון והיינו דקאמר ללמדך שכ"מ כו' כלומר מדפירש לן קרא בעמה המובח בכולכם ש"מ מוסבותיכם דכתיב בנסכים לאו כל מקום ממשע לא"כ הוי לה בעמת יחיד הנעשית בכ"מ בעמת היחר הכתוב עכ"ל:

והרי שבת שנאמר בה מושבות. פי' בקונטרס דכתיב לא תבערו וגו' ונוהגת בכ"מ אף מוסבותיכם דנסכים בכ"מ קאמר ומכאן יחיד הנעשית בכ"מ בעמת היחר הכתוב ת"ק עד עכשיו הייתם במקום שהשבתות נאמרו ועדיין לא הקריבתם נסכים שלא בעמות ומשבתות למדך כל י"ד שנה שלא הוקבע משכן שילה והיו שוכים בגלגל טרודים במלחמה וקי"ל שהותרו הבמות בל כתוב זה ללמדנו כי תבואו אל הארץ ותהא בעת יחיד מותרת אף היא מטעון נסכים והכי ליתא בזבחים (שם):

**ודה